

EIGERSUND KOMMUNE
Sammen for alle

Alkoholpolitiske retningslinjer i Eigersund kommune for perioden 1.7.2020 – 30.9.2024

Godkjent av kommunestyret i Eigersund 15.6.20 Sak 64/20 (20/6656)

Innhold

Formål.....	3
Forvaltning av alkoholloven	3
Folkehelseperspektivet	3
Sentrale mål:	4
Næringspolitisk perspektiv	4
Bevillingsperiode	5
Ansvar og delegasjon.....	5
Saksbehandling og administrative forhold.....	6
Salg av alkoholholdig drikk	7
Skjenking av øl, vin og brennevin (gruppe 1,2 og 3)	7
Reklameforbud.....	8
Alkoholfrie soner	8
Ambulerende skjenkebevilling	8
Uteservering	9
Skjenkebevilling til båter/skip	9
Skjenkebevilling i kommunale institusjoner.....	9
Eksisterende struktur for salgs- og skjenkebevillinger i Eigersund kommune	9
Kontrolltiltak.....	10
Retningslinjer for reaksjonsformer ved overtredelse av alkohollovens bestemmelser	10
Politianmeldelse	10

Formål

Eigersund kommune har ansvaret for forvaltningen av alkoholloven og gjeldende forskrifter utgått av denne. De alkoholpolitiske retningslinjene skal forholde seg til og være i tråd med lover og forskrifter. Videre skal retningslinjene være retningsgivende for alkoholpolitikken i fireårsperioden.

Det innebærer at retningslinjene skal bygge opp om en god, forutsigbar og helhetlig alkoholpolitikk, og ha som hovedmål å begrense de individuelle og samfunnsmessige skader som alkoholbruk kan medføre. Den samlede alkohol- og bevillingspolitikken skal bidra til å forebygge rusvaner som kan ende i misbruk. På samme tid ønsker kommunen å bidra til positiv utøvelse av alkoholpolitikken, i salgs- og serveringsbransjen, herunder arbeide for konkurranse på samme vilkår for alle. Omsetningen av alkoholholdig drikk skal skje i ordnede former og på en slik måte at den som har fått salgs- eller skjenkebevilling har hovedansvaret for at vilkårene for bevillingen etterleves.

Kommunen skal arbeide aktivt for å minske økonomisk kriminalitet, dette være seg av skattemessig art, ulovlig arbeidskraft eller på annen måte som bryter med norsk lov.

Forvaltning av alkoholloven

Alkoholovens formål er nedfelt i § 1-1:

«Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholforbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.»

Alkoholoven gir kommunen ansvar for å tildele, føre kontroll med og eventuelt inndra salgs- og skjenkebevillinger basert på regler om prikkbelastning. Alle bevillinger skal utøves i henhold til alkohollovens regler og det er viktig at kommunen gjennom ulike tiltak og god oppfølging generelt overfor bransjen og individuelt overfor den enkelte bevillingshaver, sørger for at så skjer.

Kommunen skal utarbeide en lokal alkoholpolitisk handlingsplan for egen kommune jf. alkohollovens § 1-7 d og kommunal planstrategi.

Folkehelseperspektivet

Folkehelsearbeid er felleskapets innsats for å påvirke ulike hensyn som fremmer innbyggernes helse og trivsel, forebygger psykisk og somatisk sykdom, skade eller lidelse. Samtidig skal arbeidet beskytte mot ytre helsepåvirkninger, samt arbeid for jevnere fordeling av faktorer som direkte og indirekte påvirker helsen. For kommunen er det en målsetting å redusere skadevirkningene alkoholforbruket påfører den enkelte, deres familier og samfunnet. Dette skal gjenspeiles i kommunens alkoholpolitiske handlingsplan.

Sentrale mål:

1. Hindre overskjenking
2. Hindre skjenking til mindreårige
3. Alkoholfrie soner spesielt i forhold til barn og ungdom

Eigersund kommune understreker at barn, unge og unge voksne er en viktig målgruppe i det forebyggende arbeidet. Det er derfor viktig å opprettholde arrangementer som er rettet mot barn og unge, som alkoholfrie soner.

4. Minske uro, støy og vold i kommunen
5. Ha trygge, gode og varierte møteplasser

Det er et mål for Eigersund kommune å ha trygge, gode og varierte møteplasser for innbyggere og tilreisende i byens restauranter, puber og spisesteder.

6. Sikre tilgjengelighet for alle

Eigersund kommune er opptatt av å hindre diskriminering og sikre tilgjengelighet for alle jf. Lov om likestilling og forbud mot diskriminering §1.

7. Trygge arbeidsplasser
8. Legge til rette for kompetanseheving og holdningsskapende arbeid
9. Bidra til positiv omdømmebygging

Næringspolitisk perspektiv

Det påhviler et samlet ansvar mellom bevillingsmyndighet, bevillingshaver og andre aktuelle aktører, å opprettholde et trygt uteliv og at alkoholomsetningen foregår i overensstemmelse med lovverk, forskrifter og kommunale vedtak. De alkoholpolitiske retningslinjene skal:

1. Sikre forutsigbarhet for bransjen.
2. Sikre likebehandling og rettferdige konkurranseforhold.

Det legges vekt på å utforme retningslinjer som er forutsigbare for bransjen, at de fører til likebehandling og at de forplikter både kommunen og bransjen.

3. Forebygge utbredelse av svart økonomi og arbeidslivskriminalitet.
4. Trygge arbeidsplasser.
5. Sikre sertifisering i Ansvarlig vertskap

Det enkelte skjenkestedet skal gjennomføre kurs i ansvarlig vertskap for sine ansatte i løpet av bevillingsperioden.

Bevillingsperiode

Bevillingsperioden gjelder for inntil fire år, og løper til 30.09.24.

Søknad om skjenkebevilling for neste bevillingsperiode skal være mottatt av kommunen innen 31.03.24 for at søker skal være sikret ny bevilling før bevillingsperioden utløper den 30.09.24.

Eksisterende salgsbevillinger som skal fornyes for bevillingsperiode 01.07.2020 til 30.09.2024 behandles og avgjøres av administrasjonen jf. Alkoholoven §1-6, punkt 1, 2, og 3.

Eksisterende skjenkebevillinger som skal fornyes forelegges og avgjøres av Levekårsutvalget innen 30.09.2020.

Ansvar og delegasjon

Ansvar og delegering til politiske utvalg og administrasjonen er fastsatt gjennom [kommunens delegeringsreglement](#).

1. De alkoholpolitiske retningslinjene utarbeides og godkjennes av kommunestyret etter anbefaling fra Levekårsutvalget som har fagansvaret for kommunens alkoholpolitikk.
2. Kommunestyret delegerer myndigheten til å fatte beslutning om Vinmonopolets salgsbevilling for brennevin, vin og sterkøl til Levekårsutvalget.
3. Kommunestyret delegerer myndigheten til å fatte beslutning om forlengelse av eksisterende og nye søknader om permanente skjenkebevillinger til Levekårsutvalget, jf. alkoholovens § 1-6 og § 1-7.
4. Levekårsutvalget har ansvar for det rusforebyggende arbeidet, samt å gi uttalelser i saker etter alkoholoven. Myndighet til å gi salgs- og skjenkebevilling, tid for salg og skjenking i den enkelte sak og myndighet til inndragning av slik bevilling delegeres fra Kommunestyret til Levekårsutvalget.
5. Søknad om innførsel av alkohol, jf. alkoholovens § 2-1, første ledd/§ 4-2, tredje ledd, må ha som klar forutsetning at det ønskes innført et spesielt, tilrettelagt alkoholholdig produkt fra utlandet som kan supplere volumproduktene som tilbys gjestene. Dette må komme klart frem i søknad og dokumentasjon som legges til grunn for saksbehandlingen og vedtaket som også i disse saker delegeres til Levekårsutvalget.
6. Kommunestyret delegerer myndigheten til å fatte beslutning om tildeling av eksisterende og nye salgsbevillinger til rådmannen, jf. alkoholovens § 1-6 og § 1-7.
7. Søknader om ambulerende skjenkebevilling, søknader om skjenkebevillinger for en enkelt anledning, dvs. inntil 4 dager, og utvidelse av eksisterende bevilling for en enkelt anledning, inntil 4 dager, samt godkjenning av skifte av styrer og stedfortreder delegeres til rådmannen.
8. Administrasjonen tildeler prikker i henhold til alkoholforskriftens § 10 jf. alkoholovens § 1-8.

9. Dersom en bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt 12 prikker, skal inndragningssaken behandles av Levekårsutvalget, mens prikktildeling foretas administrativt.

Saksbehandling og administrative forhold

1. Søknader om salgsbevilling skal saksbehandles og fremmes til behandling i den rekkefølge de kommer inn, med mindre særlige forhold eller hensyn tilsier noe annet.
2. Søknader om skjenkebevilling og søknader om endringer i/utvidelser av eksisterende bevillinger saksbehandles og fremmes til politisk behandling i den rekkefølge de kommer inn, med mindre særlige forhold eller hensyn tilsier noe annet.
3. Ved tildeling av salgs- og skjenkebevillinger har søker ansvar for forsvarlig internkontroll, herunder tilfredsstillende risiko og sårbarhetsanalyse.
4. Ved tildeling av gjentakende skjenkebevilling for en enkelt anledning kan det stilles krav om kurs i Ansvarlig vertskap.
5. Søknader i forbindelse med «overdragelse, død og konkurs» (alkoholovens § 11-10) behandles fortløpende.
6. Bevilling for salg av sterkøl, vin og brennevin kan gis for 4 år.
7. Bevilling for salg av øl, cider og rusbrus (gruppe 1) og skjenking av alkoholholdig drikk (i gruppe 1, 2 og 3) kan gis for 4 år.
8. Inndragning av inaktive salgs- og skjenkebevillinger kan skje i samsvar med alkoholovens § 1-8, 4. ledd.
9. Salgs- og skjenkesteder skal rapportere omsatt mengde alkoholholdig drikk til kommunen innen 31. mars hvert år. Omsatt mengde skal differensieres i antall liter øl, vin og brennevin.
10. Levekårsutvalget skal årlig få statusrapport over antall solgte liter øl, vin og brennevin, administrative tildelte prikkbelastninger samt årsmeldingen, salgs-/skjenkekontroll, fra skjenkekontrollen.
11. Ved fornying av salgs- og skjenkebevilling skal det opplyses om eventuelle brudd på alkoholoven eller alkoholpolitiske retningslinjer i inneværende periode.
12. Ved skjenking i forbindelse med arrangement som er underlagt meldeplikt til politiet, skal arrangør fremlegge tillatelse fra politiet før arrangementets start.
13. Når skjenkebevilling er gitt til et omsøkt konsept, og dette endres vesentlig, må det søkes om ny skjenkebevilling.
14. Det gis ikke fast eller ambulerende skjenkebevilling til klubber som politiet definerer som 1 % klubber. Hensikten er å hindre at klubber etablerer seg i kommunen og begrenser nyrekruttering. Ei heller gis fast eller annen skjenkebevilling til etablissement hvor striptease eller annen diskriminerende adferd framføres, eller til steder som ikke følger lovfestet minstelønn for serveringsbransjen.
15. Beslutningene om bevillingsperiode for salg og skjenking av alkohol er basert på en ny gjennomgang av alkoholpolitikken i kommunen og herved nedfelt i de

alkoholpolitiske retningslinjer for den nye fireårsperioden. Rullering her skjer hvert fjerde år og er bindende for kommunal alkoholpolitikk.

16. Gebyrinntektene settes på kommunens bevilingsfond for å arrangere årlige skoleball for ungdomstrinnet, samt rusfrie arrangement for barn og unge.

Salg av alkoholholdig drikk

1. Salgsbevilling for gruppe 1 (øl, cider og rusbrus inntil 4,7 volumprosent) kan gis til dagligvareforretninger og egne ølutsalg. Det er omsetningen av vareslagene som er avgjørende for hvorvidt stedet regnes som en dagligvarebutikk eller som en kiosk. Vareutvalget i hyllene er ikke tilstrekkelig.
2. Salgsbevilling for gruppe 2 og gruppe 3 (sterkøl, vin og brennevin) kan gis til Vinmonopolet.
3. Hjemlevering av alkohol vil gjøre alkohol lettere tilgjengelig for innbyggerne og tillates ikke.
4. Salg av alkoholholdig drikk i gruppe 1 kan skje fra **kl. 08.00 til kl. 20.00** på hverdager og fra **kl. 08.00 til 18.00** på dager før søn- og helligdager (unntatt dagen før Kristi Himmelfartsdag).
5. Salgssteder med salgsbevilling kan på jul-, nyttårsaften-, påske- og pinseaften mellom **kl. 08.00 – 16.00** selge alkoholholdig drikk.
6. Salg av alkoholholdig drikk i gruppe 1,2 og 3 er ikke tillatt på søn- og helligdager, 1. og 17. mai jf. alkohollovens § 3-4a.
7. Bevillingspliktig alkoholholdig drikk i gruppe 1 skal være fysisk utilgjengelig for kunder etter utsalgstidens slutt.
8. Pr. 3.4.2020 opplyses at eksisterende bevillinger for salg av alkohol fra butikk og utsalg er forlenget med vedtak i formannskapet til 30.09.2020 og kan deretter fornyes administrativt etter forsvarlig saksbehandling frem til 30.09.2024. Forlenging utover 30.09.2024 må avklares i de nye alkoholpolitiske retningslinjer som behandles av kommunestyret i første del av 2024. jf. alkohollovens § 1-6 første til fjerde ledd.

Skjenking av øl, vin og brennevin (gruppe 1,2 og 3)

1. Skjenkebevilling for øl/vin/brennevin (gruppe 1, 2 og 3) kan gis til serveringssteder (restauranter, kafeer, puber o.l.) basert på en konkret vurdering, hvor det bl.a. kan legges vekt på antall skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet. Serveringsstedets mattilbud kan vektlegges. I tillegg kan det bl.a. legges vekt på serveringsstedets innredning, utstyr, størrelse og lokalenes beskaffenhet for øvrig.
2. Skjenkebevilling kan ikke kombineres med pengeautomatspill.
3. Serverings- og skjenkesteder kan alle dager ha åpnings- og skjenketid for brennevin til **kl. 01.00** og øl og vin til **kl. 02.00**. Lukningstid for skjenkesteder er senest **kl. 02.30**.

4. Nyttårsaften settes maksimal skjenketid for øl, vin og brennevin til **kl. 02.30** og lukningstiden for skjenkestedet skal da være senest **kl. 03.00**.
 - a. Det kan gjøres unntak for sluttet selskap og for en enkelt anledning etter alkohollovens forskrifter og bestemmelser, med mindre der er strid med særskilt lov- og regelverk, jf., opplæringslovens § 9-5.
5. Pr. 3.4.2020 opplyses at samtlige skjenkebevillinger av alkoholholdig drikk som øl, vin og brennevin er forlenget med vedtak i formannskapet frem til 30.09.2020 jf. alkohollovens § 1-6, 1. – 4.ledd. Søknader for ny bevillingsperiode fra og med 1.10.2020 til 30.09.2024 forberedes og behandles av folkevalgt organ før 30.09.2020.
6. Ny bevillingsperiode for skjenkebevillinger utover 30.09.2024 er etter eksisterende lovverk avhengig av gjennomgang og beslutninger om kommunens fremtidige alkoholpolitikk som vedtas av kommunestyret i første halvår av 2024.

Reklameforbud

Reklame for alkoholholdig drikk er forbudt. Forbudet gjelder også reklame for andre varer med samme merke og kjennetegn som alkoholholdig drikk jf. alkohollovens kapittel 9.

Alkoholfrie soner

Det gis ikke permanent skjenkebevilgning for øl, vin og brennevin til serveringssteder i tilknytning til følgende lokaliteter/områder:

1. Plassert i varehus/kjøpesenter
2. Idrettsanlegg, idrettshaller
3. Skoler og barnehager
4. Helsestudio og lignende
5. Gatekjøkken, storkiosker og bensinstasjoner
6. Aktivitets- og fritidssenter
7. Konsepter som f.eks. bowling/ aktivitetssenter i bygninger tilknyttet kjøpesenter kan vurderes etter egen søknad. Konseptene må ha klart skille fra tilbud til barn/ unge og voksne

Det kan gjøres unntak for sluttet selskap og for en enkelt anledning.

Ambulerende skjenkebevilgning

Det videreføres en ordning med ambulerende skjenkebevillinger for øl, vin og brennevin til deltakere i sluttet selskap ved en enkelt anledning, og som blir disponert av rådmannen etter nærmere retningslinjer fastsatt av kommunestyret.

Gebyret fastsettes i tråd med endringer i gebyrsatser som skjer sentralt årlig, maks nå kr. 380,- pr. gang. Likeledes fastsettes et grunngebyr på maks kr. 380,- for skjenkebevilgning for

en enkelt anledning der omsatt mengde av alkohol vurderes så moderat at en ikke sender ut faktura basert på innrapportert antall liter øl, vin og eventuelt brennevin, jf. dagens praksis.

Uteservering

1. Skjenkebevilling for gruppe 1, 2 og 3 (øl, vin og brennevin) kan gis for «uteserveringer». Skjenketiden for øl, vin og brennevin på uteserveringer, herunder telt og lignende innretninger, følger de ordinære skjenketidene for bevillingene.
2. All underholdning som livemusikk, musikk fra høyttalere og lignende på uteserveringene skal på ukedagene fra og med søndag til og med torsdag kveld avsluttes **kl. 23.00**. Fredag og lørdagskveld avsluttes all musikk som nevnt innledningsvis i dette punktet **kl.00.30**.
3. Ved enkeltarrangement, festivaler m.m. samt sluttet lag, kan det etter særskilt søknad i enkelttilfelle gjøres unntak fra reglene om tidspunktene for skjenking, utøvelse av musikk utendørs samt åpningstider generelt for skjenkestedene.
4. For å få skjenkebevilling utenomhus, «uteservering», må bevillingssøker dokumentere at:
 - a. Det foreligger tillatelse fra grunneier (offentlig/privat) til å disponere arealet til formålet.
 - b. Politiet og Mattilsynet godkjenner tiltaket, herunder lokaliseringen.
 - c. Skjenkearealet vil bli tilstrekkelig avgrenset før oppstart av driften.
 - d. Plan- og bygningsmyndighetene har godkjent uteserveringen med eventuelle innretninger og at det er i tråd med gjeldende reguleringsplan for området.

Skjenkebevilling til båter/skip

Det kan gis skjenkebevilling for øl/vin og brennevin til båter/skip som oppholder seg i havneområder eller andre områder til vanns innenfor kommunens grenser.

Skjenkebevilling i kommunale institusjoner

Skjenkebevilling i kommunale institusjoner (bo- og servicesenter m.v.) kan gis etter konkret vurdering og for godkjente lokaler (kafeteriaer, selskapslokaler m.v.). I institusjoner eller boliger med heldøgns omsorgstjeneste kan det serveres alkohol uten bevilling til egne beboere og deres gjester. Dette gjelder enten institusjonen er privat eller offentlig. Servering av alkohol mot vederlag krever skjenkebevilling, også til egne beboere.

Eksisterende struktur for salgs- og skjenkebevillinger i Eigersund kommune

De eksisterende bevillinger innen salgs- og skjenkeområder kan som hovedregel bli innvilget/forlenget for ny bevillingsperiode. En legger til grunn at det ikke skjer endringer i gjeldende driftskonsept.

Kontrolltiltak

1. Kontrollen med salgs- og skjenking av alkohol i Eigersund kommune foretas av ekstern kontrollmyndighet.
2. Det benyttes egne skjemaer for henholdsvis salgs- og skjenkebevillinger i Eigersund kommune.
3. Uttalelser i tilknytning til søknader om salgs- og skjenkebevillinger skal innhentes fra NAV v/sosialtjenesten og fra politiet. Det kan også innhentes uttalelse fra skatte- og avgiftsmyndigheten.
4. Steder som får skjenkebevilgning skal til enhver tid ha god ordensmessig og sosial kontroll utenfor og ved inngangen til skjenkestedet. Når situasjonen krever det, for eksempel i forbindelse med spesielle arrangementer, kan politiet kreve forsterket vakthold.
5. Reaksjon ved overtredelse av alkohollovens bestemmelser om salgs- og skjenkebevilgning mv. behandles i samsvar med Alkoholoven og de kommunale retningslinjene.
6. Ved brudd på bestemmelser på alkoholovens virkeområde må påregnes hyppigere kontroller i bevillingsperioden.

Retningslinjer for reaksjonsformer ved overtredelse av alkoholovens bestemmelser

Eigersund kommune har adgang til å inndra salgs- og skjenkebevillinger dersom salg og skjenking ikke har skjedd i samsvar med alkoholoven og alkoholforskriften.

Dersom bevillingshaver i løpet av en periode på to år er tildelt til sammen 12 prikker, skal levekårsutvalget inndra bevillingen for et tidsrom på én uke. Dersom det i løpet av toårsperioden blir tildelt flere enn 12 prikker skal levekårsutvalget øke lengden på inndragningen tilsvarende jf. alkoholforskriftens § 10-1 samt §§ 10-2 til 10-6.

Kommunen har som klar målsetting å opptre rettferdig og forutsigbar ved overtredelse av alkoholovens bestemmelser i overensstemmelse også med forvaltningsloven og god forvaltningsskikk. Det innebærer for å sikre en konsekvent og rettferdig reaksjonsform skal eventuell saksbehandling av prikkbelastninger og i ytterste konsekvens sak om inndragning av bevilling iverksettes snarest mulig og helst innen 14 dager fra skjenkerapporter er innstempet i kommunen. Endelig vedtak om inndragning iverksettes som hovedregel senest 30 dager etter at det er fattet.

Politianmeldelse

Særlig graverende forhold kan medføre lenger inndragningstid, eventuelt inndragning for resten av bevillingsperioden. Anmeldelse av straffbare forhold til politiet kan i tillegg skje uavhengig av spørsmål om inndragning av bevilling.